

www.rapo-school.org

cena materiálu – 10 Kč

Peníze získané prodejem budou předány
fondu občanského sdružení
Přátelé rapotické školy
a užity ve prospěch dětí této školy.

*Jubilejní národní škola
císaře a krále
Františka Josefa I.
Rapotice*

www.rapo-school.org

Počátky školství v obci

Před válkou třicetiletou bylo v Rapoticích 14 selských usedlostí, z nichž byla polovice přifařena do Čučic, polovice do Popovic, kde byl též bratrský kazatel a jistě i škola, již navštěvovaly i děti rapotické, neboť čeští bratři byli o vzdělání velmi pečliví.

Válka zničila velkou část kvetoucí obce. Již l. 1621, kdy se tudy vraceli polští kozáci z bitvy bělohorské, vypálili „kacířské hnízdo“, z většiny obyvatelů se stali psanci. Brzy po tom odešel kněz popovický i čučický, čímž zašly i obě školy. Léta 1675 byla obnovena katolická duchovní správa v Čučicích, kamž byla přikázána celá obec. Brzy po tom byla tam zřízena krumlovskou vrchností i škola, o níž však máme bezpečné zprávy až k r. 1712. Tam měla nyní docházeti i mládež rapotická.

Roku 1797 postavila vrchnost pro školu v Ketkovicích dřevěnou chalupu, do níž chodila mládež rapotická až do zřízení školy v Sudicích l. 1802.

Odlehlost fary čučické přiměla obyvatele Rapotic k tomu, by se přičinili o přifaření a přiškolení k Popovicům, což se stalo l. 1855.

Farní škola byla brzy přeplněna, docházeloť tehdy z jedné rodiny až 6 dětí. Stinné stránky docházení přes pole do školy přiměly občanstvo rapotické k tomu, aby pomýšlelo na vlastní školu. Stalo se tak léta 1886, kdy byla v březnu započata, v září dokončena stavba jednotřídní školy, již provedl zednický mistr Vilém Račický z Náměště za 5651 zlatých.

Josef Veromír Pleva

V roce 1927 působil na škole jako zatímní učitel významný český spisovatel, autor Malého Bobše, Josef Věromír Pleva.

Dekretem okresního školního výboru z 19. srpna 1927 čis. 1683 jmenován učitel Josef Pleva z Karasína u Nového Města. Týž se narodil 12. srpna 1899 v Moravské Svatce z rodičů českobratrských.

Vyučiv se knihařství vykonal po soukromé přípravě zkoušku z učiva školy měšťanské a po ukončených studiích na učitelském ústavě v Čáslavi působil na školách obecných ve Žďáře, v Mor. Křižánkách, Bohuňově a Krasíně. Aby mohl navštěvovati kurs pro školy měšťanské v Brně, požádal o místo na zdejším okrese.

Osobní výkaz.	
I. Rodopis.	
1. Jméno a příjmení:	Josef Pleva
2. Den, měsíc, rok narození:	12. srpna 1899
3. Rodiště (obec, okres, země):	Moravská Svatka, Nové Město na Mor.
4. Domovská příslušnost (obec, okres, země):	Rapotic, Nové Město na Mor.
5. Náboženské vyznání:	českobratr. v.
6. Rodinný stav (svobodn., ženat., vdovec):	svobodný

E. Moravec vydal. Válečné události rychle se vyvíjejí a porážka Německa, říše, založené na podvodu, lži, brutalitě je blížká a poslední rána dopadá na říši tempem tak rychlým, že ani její bandité v čele s vůdcem nemají čas prchnout. A říše, snad poslední říše, jež kdy spupní Němci měli, je zničena. Slovo kapitulace přece jenom Němci ve slovníku nacházejí, ovšem – nacházejí je příliš pozdě. Bylo by nesnadné určit lhůtu pro odpykání všech zvěrstev, kterých se Němci ve 20. století dopustili.

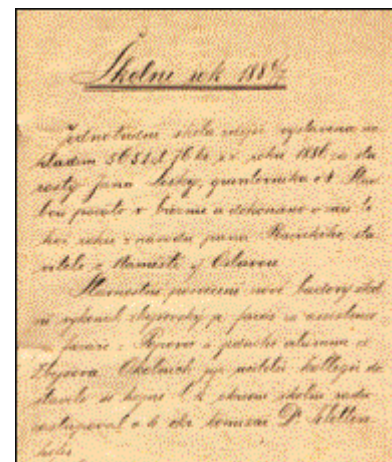
Všechny koncentrační tábory, věznice, naše Lidice, vypálená města, vesnice, tisíce mučedníků jsou svědky německého „nadčlověka“. A naše přísloví: „Se lži celý svět projdeš, ale zpět se již nevrátíš“ po sedmi letech utrpení dochází splnění a český národ z dob hrůz, ponížení, útisku v čele s drahým presidentem dr. E. Benešem, presidentem Budovatelem povstává a obnovuje slib presidentu Osvoboditeli: „Věrní zůstaneme.“

Dne 18. 4. utíkají Němci naším krajem, na ústupu vše pustoší, ničí, pálí. Rapoticemi procházejí němec. voj. oddíly již od časného rána, některé odpočívají ve škole.

Odpoledne přicházející oddíly jsou partyzány pronásledovány až ke vsi. Cestou po silnici od nádraží do vsi zatkli zuřiví Němci tři zdejší hochy, kteří šli pokojně po silnici. Obvinili je jako partyzány a bez jakéhokoli vyšetřování je během snad jen několika minut všechny tři na zahradě u Jandů (před školou) ranou do týla zastřelili.

✗ Zpracováno dle kronik při zachování dobové gramatiky

Dne 1. října začal tu působiti pan Jiljí Svoboda, přišedší ze školy jinošovské. Jemu odevzdal 68 žáků rapotických nadučitel popovické školy, p. Jos. Lahodný.

✗ Titulní strana nejstarší školní kroniky

Obec Rapotice čítá toho roku 340 duší křesťanů a 3 židy.

Školní vyučování počalo 1. října r. 1886 po slavných službách božích, jichž mimo dítky školní se účastnilo téměř veškeré obyvatelstvo zdejší z radosti, že mohou mít školu ve své dědině.

Dítek bylo počátkem roku škol. 1886/7:68 (37 chlapců, 31 dívka).

Den 2.prosince 1888 – památka 40ti letého nastoupení na trůn JV císaře pána Františka Josefa I. – oslaven předpisům úřadů vyšších přiměřeně. Dítky obcovaly

slavným službám božím po nichž dítkám význam toho dne vysvětlen. Dítka vybidnuty k obzvláštní lásce a oddanosti k JV císaři pánu. Na památku této jubilejní slavnosti věnováno od obce pole hned za školní budovou (pod 2 míry) k tomu účelu, aby na poli tom po čase ve lhůtách založen byl pěkný sad „Císařská zahrada“ nazvaný.

Dne 4. června 1886 bylo opět po důkladném desinfikování a vyčištění celé školní budovy vyučování započítí, což se také 7. června stalo. Celkem bylo v místě 57 případů onemocnění na neštovice, z nichž 12 bylo případů těžkých. Toliko dvě osoby podlehly epidemii této, z nichž jeden školák.

Na podanou žádost rozšířila c.k. školní rada zásadně zdejší jednotřídní školu výnosem ze dne 14. září 1906 č. 17 555 na dvojtřídní. Zároveň povolila pro školní rok 1906 – 7 polodenní vyučování.

Nová školní budova

1907 – Místní školní rada věnovala 40 000 K pro zbudování nové školní budovy

Dne 8. srpna konána byla komisionální přehlídka pozemků pro školní budovu a plánů ...

Usnesením domácích činitelů rozhodnuto bylo stavbu dle schválených plánů zadati veřejnou soutěží...

archivu, pokud se tak již nestalo. Od začátku školního roku 1940/41 jest založiti školní knihy nové, do nichž mají býti činěny zápisy s plným zřetelem na platné předpisy, pokud případně neodporují změněným státoprávním poměrům.

Výnosem ze dne 30. XII. 1940 nařízeno, aby na o. šk. bylo ihned začato s vyučováním jaz. něm. jako povinnému ve všech třídách, v nichž je žactvo 3. – 8. post. ročníku a to: žactvo 3. – 5. post. ročníku po 3 hodinách týdně, žactvo 6. – 8. post. ročníku po 4 hodinách týdně. Vyučování toto zahájeno bylo s okamžitou úpravou od 22. I. 1941.

Výnosem z 15. I. 1941 půjčování knih ze žakovské a učitelské (profesorských) knihoven na všech českých školách se až na další zastavuje. Správce dotyčných knihoven učiní příslušná opatření.

Výnosem z 28. II. 1942 zastaveno bylo vyučování dějepisu na všech českých školách až do konce škol. roku 1941/42.

Výnosem ze dne 2. XI. 1942 se nařizuje provádění propagační akce na školách, jejímž úkolem je posílit u žáků vědomí začlenění Protektorátu do Velkoněmecké Říše, prohloubiti myšlenku dobrého sousedství s Němci, vychovávat českou mládež k říšské myšlence a novému evropskému řádu.

1945 – Nařízení o zahájení vyučování po velikonočních svátcích bylo snad poslední, jež ministr školství – zrádce

1926 – Školní rok byl zahájen způsobem slavnostním u příležitosti přiškolení obce Jakubova k Rapoticům. Jednání o tom mělo dosti rušný průběh.

1927 – Dekretem okresního školního výboru z 19. srpna 1927 čís. 1683 jmenován učitel Josef Pleva z Krasína u Nového Města.

1928 – V posledním týdnu prázdninovém zařízení bylo ve školní budově elektrické osvětlení západomoravskými elektrárnami a od 1. září se počalo svítiti.

V měsíci prosinci konečně byl postaven v rezervní třídě sporák a zakoupeno nejnnutnější nádobí pro šk. kuchyň.

1938 – Napjetí v současné situaci se přiosťřilo, když dne 12. září prohlásil vůdce Německé říše, Adolf Hitler, že poskytne pomoc sudetským Němcům v jejich snaze po sebeurčení. V této nebezpečné době, kdy se vypuknutí války očekávalo každou chvíli, připravovala se na těžké chvíle i škola. Podle plánu ŠPO konány často zkoušky rychlého vyklizení školní budovy, ve školní zahradě vykopali žáci II. tř. kryt.

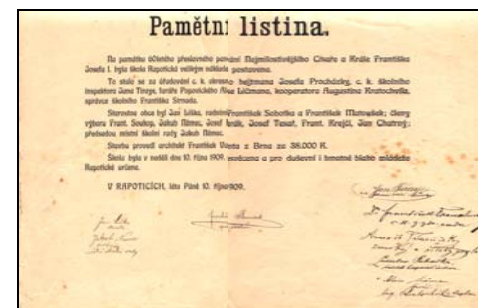
Protektorát

1940 – Přípisem ošv. V Třebíči ze dne 18. XII. 1940 uloženo bylo správě školy, aby všechny dosavadní kroniky školní, po případě i jiné pamětní školní knihy byly ihned zabaleny, zapečetěny a uloženy do školního

1908 - Dne 21. září položen byl základní kámen ku stavbě nové školní budovy ...

1909 - Dne 29. září odbývalo se kollaudační řízení zdejší nové budovy školní. Komise po prohlídce budovy sepsala protokol a předseda pan c. k. okr. hejtman udělil prozatimní schválení k používání budovy.

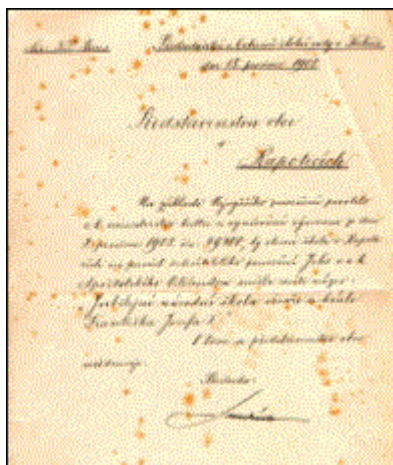
Výnosem c.k. okresní školní rady ddto 27. XII. Č. 3530 oznámeno bylo vyškolení nádraží ze školního obvodu obce Sudické a přidělení této samoty školnímu obvodu Rapotického.

✗ Náklady na výstavbu školy činily 38 000 K. Dne 10. 10. 1909 byla slavnostně otevřena a byla v ní zahájena výuka.

Čestný název školy

Na základě nejvyššího zmocnění povolilo c. k. ministerstvo kultu a vyučování výnosem ze dne 8. prosince 1908 čis. 49000, by na paměť šedesátiletého panování Jeho c. a k. Apoštolského veličenstva směla míti název:
„Jubilejní národní škola císaře a krále Františka Josefa I.“

Léta 1914 - 1938

1914 – Rok žalosti a smutku !

Krvavý obrovský zápas v Evropě a snad v celém světě upíná mysli všech k sobě. Válečné události nezvyklostí svou působí strach a úzkost. V této rozčilené době počíná se netušeně nový školní rok pod dojmem děsivých událostí.

1916 – Od 30. dubna zaveden byl „Letní čas“ t. j. o hodinu dříve před slunečním časem ukazovaly hodiny a dle nich počínaly a počítaly se veškeré práce.

Dne 21. listopadu přepadá ohromný zármutek obyvatelstvo říše. Slavný panovník náš Jeho Veličenstvo Císař a král František Josef I. skonává.

1918 – Velkopamátný den 28. října.

Přeslavný velkopamátní dni! Co národ drahý tužil a vyslovit nemohl, co v srdci háralo a utajeno zůstávalo, co v myslích všeho českého lidu se snilo a osnovalo to – vysloveno jest: Národ náš od Šumavy a Krkonoš až za Tatry daleko do rovin uherských promluvil a prohlásil svou samostatnost a jsoucnost. My svobodni jsme, svoji chceme býti, my vzkříšení jsme a česky chceme žítí.

1919 – V obci zřízen byl odbor D. T. J. jenž vzal si za úkol cvičiti děti a členy v tělocviku. Na jejich žádost přenechána byla školou dolní rezervní třída ku cvičení. Jednota použila i cvičiště školního.